

Nr. inreg. 6859/05.11.2019

Cod SNI: REG-MNG-SCI/M-PIN0027

Codul Etic

al

S.N. Aeroportul Internațional Timișoara – Traian Vuia S.A.

Editia a III-a

în vigoare din 14.11.2019

aprobat prin Hotararea Consiliului de Administratie nr. 13/14.11.2019, art. 2
cu avizul auditorului intern _____

PAGINĂ LASATĂ INTENȚIONAT LIBERĂ

=====

COLECTIVUL DE REDACTARE:

1. Ramona COBLIS	– Consilier de etică
2. Ionuț MUREȘAN	– Președinte Comisia de etică
3. Ciprian VENTER	– Sef oficiu juridic

CUPRINS

DOCUMENTE DE REFERINȚĂ	4
DEFINITII ȘI ABREVIERI	4
GENERALITĂȚI	5
SCOPUL ȘI ROLUL CODULUI ETIC.....	6
DESCRIEREA VALORILOR ETICE	8
PREVEDERILE CODULUI (STANDARDE COMPORTAMENTALE)	12
ETICA ÎN PROCESUL DECIZIIONAL.....	15
COMISIA DE ETICĂ A S.N. AEROPORTUL INTERNAȚIONAL TIMIȘOARA–TRAIAN VUIA S.A.	16
DISPOZIȚII FINALE	18

1. DOCUMENTE DE REFERINȚĂ

Documentele de referință utilizate în elaborarea prezentului **Cod Etic** sunt:

- ORDIN Secretarul General al Guvernului nr. 600 /2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice
- CODUL din 20 aprilie 2018 controlului intern managerial al entităților publice
SECȚIUNEA 1: Standardul 1 - Etica și integritatea
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanta corporativa a întreprinderilor publice (publicată în M. Of. nr. 883 din 14 decembrie 2011)
- Regulamentul de ordine internă **SN AIT-TV** (Ed. 7 – 2019).
- Regulamentul de organizare și funcționare a **SN AIT-TV**.
- Hotărarea Guvernului 722/2016 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a unor prevederi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 109/2011 privind guvernanța corporativă a întreprinderilor publice - Publicată în Monitorul Oficial cu numărul 803 din data de 12 octombrie 2016
- REGULAMENT Privind încheierea clauzei de confidențialitate și de neconurență aprobat prin decizia Consiliului de administratie al AITTV 14/22.10.2015 ed. A treia aprobat prin Decizia Consiliului de Administrație nr. 12/18.10.2019

2. DEFINITII SI ABREVIERI

2.1. DEFINIȚII

Cinste – calitate morală care denotă onestitate, probitate și corectitudine în gândirea și acțiunile unei persoane.

Conflict de interes – situație în care o persoană sau organizație are interese particulare sau personale suficient de puternice încat să influențeze exercitarea obiectivă și imparțială a funcției sau rolului său oficial.

Control – analiza permanentă sau periodică a unei activitați, a unei situații etc. pentru a urmări mersul ei și pentru a lua măsuri de îmbunătățire.

Cod etic - document ce cuprinde reguli de conduită, de precepte, de prescripții și de proceduri practicate într-o organizație cu privire la sistemul de valori existent în cadrul acesteia, reunite într-un document oficial la nivelul unei organizații , pe care organizația însăși, în relațiile cu societatea și concurența, respectiv membrii acesteia trebuie să le respecte atât în procesele decizionale, cât și în acțiunile și comportamentele desfășurate.

Etică în afaceri - componentă a eticii care examinează regulile și principiile de factură etică într-un context bazat pe relații de natură comercială.

Etică- ramură majoră a filozofiei. ce desemnează ansamblul normelor de conviețuire, de comportare a oamenilor unii față de alții și față de colectivitate și a căror încălcare nu este sancționată de lege, ci de opinia publică.

Etică managerială - ansamblu al regulilor și practicilor aplicate de manageri în cadrul organizației și în afara acesteia, îndreptate în scopul dezvoltării relațiilor de afaceri și în sensul păstrării și îmbunătățirii imaginii firmei.

Integritate – sentiment al demnității, dreptății și conștiinciozității, care servește drept călăuză în conduită unei persoane.

Respect – atitudine sau sentiment de stimă, de considerație sau de prețuire deosebită față de cineva sau față de ceva.

Responsabilitate – obligația inteleasă și asumată de a accepta și răspunde pentru consecințele propriilor decizii și/sau acțiuni, oricare ar fi acestea.

Spirit civic – atitudine de respect față de legile și regulamentele care guvernează comunitatea din care face parte o persoană precum și disponibilitatea ei de a contribui activ la buna funcționare a acestei comunități.

Excelență – înalt grad de perfecțiune calitativă în îndeplinirea unei activități.

2.2. ABREVIERI

➤ SN AIT-TV	– S.N. Aeroportul Internațional Timișoara – Traian Vuia S.A.
➤ ROI	– Regulament de Ordine Interioară.
➤ ROF	– Regulament de Organizare și Funcționare.

3. GENERALITĂȚI

Etica reprezintă disciplina care are obiect de studiu valorile și condiția umană din punct de vedere moral, a principiilor morale care sunt interpretate fie ca cerințe individuale fie ca ansamblu de obligații și datorii sociale. Etica se confruntă cu ce este bine și ce este rău, reprezentând un cod de reguli scrise și nescrise (cutume), care guvernează individul în atitudinea față de ceilalți.

Etica nu este doar o disciplină intelectuală, care se ocupă de probleme de ordin teoretic, ci este un demers destinat practicii. Punctul său de plecare este de a prescrie ce este răul și care sunt mijloacele prin care se evită consecințele acestuia. Etica nu este doar un instrument de analiză. Funcționarea oricărui sistem etic, determină funcționarea societății în general.

Una dintre condițiile esențiale pentru funcționarea unei organizații în condiții de eficiență și prosperitate economică o reprezintă existența, menținerea și promovarea în cadrul ei a unui mediu profesional caracterizat prin standarde și practici comportamentale de cel mai înalt nivel.

Un asemenea mediu profesional având la baza anumite tipuri de atitudini individuale și relații interpersonale este cu atât mai important cu cât majoritatea proceselor și activităților derulate într-o organizație se realizează nemijlocit nu doar datorită propriilor angajați ci și prin participarea, conlucrarea și contribuția mai multor entități comerciale și instituționale.

Etica profesională ar putea fi înțeleasă în două sensuri: ca reflecție etica aplicată unui domeniu particular de activitate (profesiune) sau ca reguli stabilite de un grup profesional pentru garantarea practicilor fiecărui membru al său, reunite într-un cod, inclusiv codul deontologic al profesiunii. Lărgirea sensului noțiunii de cod a dus la includerea în el și a unor norme stabilite de organizații exterioare profesiunilor, cum sunt de exemplu guvernele.

Apare astfel problema relației dintre „public” și „privat”, dintre profesioniști și neprofesioniști.

Acesta este fară indoială și cazul organizației noastre **SN AIT-TV**, mai mult decât atât, dată fiind specificitatea serviciilor pe care le oferim clienților noștri (companii aeriene, pasageri, chiriași) există un ridicat grad de expunere publică a conducei și eticii comportamentale, care grevează activitatea personalului nostru angajat. Firește că expunerea mai sus menționată nu trebuie să fie sub nici o formă motivul determinant pentru care tindem la crearea și permanentizarea unui mediu profesional etic și sănătos.

Deopotrivă, avem convingerea că atingerea acestui deziderat servește în primul rând prosperitatea organizației noastre și în consecință bunăstării individuale a fiecarui angajat.

Odată identificate și însușite fiind rolul și importanța mediului profesional etic, devine firesc necesară existența unei structurări scriptice ale normelor, perceptelor și practicilor comportamentale care să le cuprindă, să le însumeze și să le expună sintetic într-un mod accesibil și deopotrivă perfectibil în timp. Acest demers se concretizează prin crearea unui **Cod Etic** al organizației.

Codul de etică și deontologie profesională, descrie bunele practici de atitudine și comportamentale, contribuind la coeziunea membrilor comunității, la crearea unui climat de respect colegial, cooperare, competiție, apreciere, încredere și responsabilizare, precum și la creșterea prestigiului **SN AIT-TV**.

Codul de etică cuprinde totalitatea principiilor și valorilor promovate la nivelul AITTV, având implicații directe și majore în ceea ce privește conduită curentă a membrilor acesteia (acționari, proprietari, manageri, angajați, clienți etc.) atât din punctul de vedere al comportamentului individual, cât și al comportamentului colectiv. Codul de etică constituie modelul acelei morale pe care trebuie să o respecte și să o adopte în practica de zi cu zi toți angajații AITTV.

4. SCOPUL ȘI ROLUL CODULUI ETIC

Codul Etic este bazat mai mult pe valori decat pe reguli. El nu reprezintă o listă de interdicții sau restricții ci dimpotrivă oferă cele mai potrivite soluții și posibilități de acțiune pentru crearea unui mediu profesional etic sănătos.

Codul Etic reprezintă un instrument de autentică utilitate pentru toți angajații și partenerii **SN AIT-TV** în ceea ce privește atitudinea, conduită și comportamentul lor în contextul realizării cotidiene a activităților și sarcinilor de serviciu, precum și al dezvoltării și întreținerii relațiilor profesionale. Prezentul Cod Etic și Regulile de conduită ale personalului din cadrul **SN AIT-TV** definește valorile și principiile de conduită care trebuie aplicate în relațiile cu clienții, partenerii și colegii de serviciu.

Prin utilizarea Codului de etică **SN AIT-TV** își propune orientarea comportamentului angajaților în raport cu anumite norme specifice și construirea unei culturi organizaționale favorizante funcționalității și performanțelor.

Codul de etica este aplicabil nu numai angajaților acesteia, ci și membrilor consiliului de administratie AITTV.

De asemenea, servește și drept ghid pentru creșterea răspunderii și implicării personalului din cadrul aeroportului. De reținut faptul că aceste reguli nu se substituie în nici un caz, legilor și reglementărilor aplicabile în domeniul aeroportuar.

Codul Etic a fost întocmit prin aportul membrilor grupului de lucru pentru a facilita implementarea sistemului de control intern managerial, este aprobat de către Directorul General al aeroportului și va fi comunicat tuturor angajaților aeroportului.

Respectarea codului este obligatorie pentru toți angajații SN AIT-TV.

Codul Etic stabilește valorile etice pe care SN AIT-TV le acceptă și cu care este de acord, precizează responsabilitățile persoanelor cărora li se adresează, comportamentele solicitate și principiile de sanctiune.

Definitorie pentru îndeplinirea rolului **Codului Etic** este existența unui **set de valori etice** esențiale care să fie însușite și respectate de către toți aceia carora le este adresat codul. În acest sens, **scopul Codului Etic este acela de a promova și integra angajamentul**

consumit în privința valorilor esențiale ale organizației. Fiind aşadar un cod orientat spre valori, obiectivul său este acela de a stabili acele moduri comportamentale bazate pe valorile organizației.

Se definesc astfel cele **6 valori esențiale** ale organizației **SN AIT-TV**:

- ✓ **Respectarea legii;**
- ✓ **Integritatea morală;**
- ✓ **Profesionalism, colaborare și respect reciproc;**
- ✓ **Responsabilitate;**
- ✓ **Demnitate și egalitate de şanse;**
- ✓ **Cinstea și spiritul civic.**

Aceste valori și exprimarea lor, ilustrează și subliniază convingerea noastră, în privința stabilirii celor mai înalte standarde comportamentale profesionale și personale.

La cele 6 valori antementionate se adauga şapte valori esențiale pe care managerii și inclusiv membrii consiliului de administrație trebuie să le adopte în procesul decizional:

- considerație față de ceilalți;
- perseverență în păstrarea standardelor etice;
- creativitate în economisirea resurselor și în protecția mediului;
- deservirea cât mai bună a clientilor;
- corectitudine față de furnizori, beneficiari, personalul angajat, actionari, comunitate;
- transparență în comunicarea cu partenerii, clienții, furnizorii, personalul angajat, instituțiile statului;
- interdependență cu comunitatea în care acționează și își desfășoară activitatea.

Obligațiile etice ale managerilor inclusiv ale consiliului de administrație se grupează în mai multe categorii:

- a) obligații față de actionari - referitoare la respectarea hotararilor adunării generale a actionarilor, dacă acestea corespund normelor etice, obligația de confidențialitate, obligația de loialitate;
- b) obligații față de angajați;
  - obligația de a respecta dreptul angajaților la opinie, obligația de a acorda salariajilor corecte;
  - obligația de respecta dreptul salariajilor la protejarea intimității și obligații față de comunitate.
- c) obligația de a lua în calcul impactul sociocultural al activității operaționale a AITTV;
- d) obligația de a preveni poluarea mediului.

Codul Etic se adresează și se aplică tuturor angajaților și membrilor consiliului de administrație ai **SN AIT-TV**, indiferent de funcția sau poziția detinută în organizație. În plus, codul reprezintă și stabilește standardele pentru întreg ansamblul de relații profesionale și comerciale dintre **SN AIT-TV** și celelalte persoane sau entități economice și instituționale implicate sau participante la activitățile organizației noastre (inclusiv chiriași, pasageri, furnizori, clienți și vecini).

La fel de important este și faptul ca acest Cod Etic este un document perfectibil. El poate și trebuie să fie supus unui continuu proces de îmbunătățire cu ajutorul reacțiilor și propunerilor angajaților.

5. DESCRIEREA VALORILOR ETICE

Cele 6 valori esentiale ale SN AIT-TV și expresia declarativă a acestora, sunt după cum urmează:

5.1. RESPECTAREA LEGII

Conformarea la prevederile legale și reglementările aplicabile în prezent, atât în ROMÂNIA, cât și în celealte țări cu care SN AIT-TV relaționează, direct sau indirect, este un principiu cheie în codul de etică al SN AIT-TV.

În sfera de aplicare a sarcinilor și funcțiilor lor și în exercitarea activităților respective, atât angajații proprii ai SN AIT-TV cât și colaboratorii externi trebuie să respecte normele sistemului juridic (național, supranațional sau străin) în care își desfășoară activitatea. Aceștia se vor abține de la a încălca prevederile și reglementările de drept.

Fiecare persoană trebuie să acționeze pentru însușirea și aplicarea cunoștințelor despre prevederile legale aplicabile în prezent și reglementările aplicabile pentru exercitarea funcțiilor sale, puse la dispoziție în cadrul SN AIT-TV.

SN AIT-TV nu va tolera nici un comportament în conflict cu principiile menționate mai sus și nu justifică lipsa de cunoștințe adecvate cu privire la aceasta în nici un fel.

Fiecare angajat trebuie să respecte, de asemenea, din punct de vedere comportamental prevederile prevăzute în contractele de muncă, regulamentele și normele interne aplicabile.

Exprimarea acestei valori include următoarele angajamente:

- Vom face dovada profesionalismului în toate acțiunile noastre și față de toate persoanele cu care relaționăm în îndeplinirea sarcinilor noastre de serviciu;
- Vom fi obiectivi, corecți, deschisi și vom acționa de fiecare dată cu imparțialitate.

5.2. INTEGRITATEA MORALĂ

În îndeplinirea sarcinilor lor, toți angajații și membrii consiliului de administrație **SN AIT-TV** trebuie să păstreze un comportament inspirat de transparență și integritate morală și, în special, de onestitate, corectitudine și valorile bunei credințe. **SN AIT-TV** nu pune în aplicare orice, sub nicio formă, condiționalități care ar putea influența în vreun fel declarații care trebuie să fie făcute autorităților judiciare.

Exprimarea acestei valori include următoarele angajamente:

- Promovăm credința personală în adevăr și ne îndeplinim corect și conștiincios obligațiile asumate;
- Vom fi cinstiți și loiali intereselor organizației noastre în relația cu ceilalți;
- Promovam cultura etică și procesele care încurajează excelența la locul de muncă;
- Îi sprijinim pe aceia care demonstrează integritate;
- Vorbim cu responsabilitate;
- Acțiunile noastre sunt mai reprezentative decat cuvintele.

Fiecare angajat și membru al consiliului de administrație al **SN AIT-TV** trebuie să evite situațiile de incompatibilități și de conflicte de interes și nu poate savârși acte sau fapte de corupție sau de altă natură susceptibile să-i afecteze integritatea, să diminueze coeziunea și sentimentul apartenenței, să vicizeze climatul și să aducă prejudicii grave imaginii instituției.

Conflictul de interes reprezintă situația în care un angajat al aeroportului SAU și membru al consiliului de administrație are un interes personal, direct sau indirect, contrar interesului pe care, în calitatea sau funcția pe care o exercită în unitate și are obligația legală și/sau statuară, să-l protejeze față de interesul de natură să creeze prejudicii de imagine și sau materiale instituției.

Conflictul de interes apare atunci când un salariat/membru în Consiliu de administrație al SN AIT-TV SA are un interes personal care influențează sau pare să influențeze îndeplinirea atribuțiilor sale de serviciu cu imparțialitate și obiectivitate. Interesele private ale angajatului/membrului în Consiliu de administrație pot include un beneficiu pentru sine sau pentru familia sa, pentru rudele sale apropiate, pentru prieteni, pentru persoanele sau organizații cu care acesta a avut relații politice sau de afaceri. Interesul personal se poate referi și la orice datorii pe părțile salariatului sau membrului CA le are față de persoanele enumerate mai sus.

Conflictul de interes apare atunci când interesele angajatului SN AIT-TV SA/ membru al consiliului de administrație ca persoană privată influențează sau ar putea influența necorespunzător îndeplinirea obligațiilor și responsabilităților pe care le are față de societate.

Participarea la luarea unei decizii - această condiție este îndeplinită atât atunci când decizia depinde exclusiv de voința salariatului/membrului CA în cauză, cât și atunci când acțiunea salariatului/membrului CA respectiv reprezintă doar o verigă din procesul de luare a deciziei. Condiția este îndeplinită și atunci când oficialul public este parte a unui organism colectiv care decide prin vot, iar acesta participă la dezbatere și la vot.

Existența unui interes personal - acesta poate fi reprezentat de un beneficiu pe care salariatul/membru CA sau o persoană apropiată acestuia îl obține ca urmare a deciziei luate.

Orice angajat se află în incompatibilitate cu calitatea de membru într-o comisie de evaluare, de contestație, de concurs sau de promovare, având ca obiect evaluarea activității profesionale a unui angajat al aeroportului, cu care se află în relație de soț, afini, și rude până la gradul al III-lea inclusiv.

În activitatea administrativă și managerială, principiul integrității presupune: încheierea de acte juridice (contracte, angajamente, parteneriate sau orice altă formă de colaborare) sau operațiuni în cadrul SN AIT-TV, cu excluderea oricărui conflict de interes și incompatibilitatile.

SN AIT-TV SA stabilește criterii de integritate pentru membrii consiliului de administrație, directori/directorat și să asigure înscrierea acestora în contractele de mandat.

Consiliul de administrație sau, după caz, consiliul de supraveghere convoacă adunarea generală a acționarilor pentru aprobarea oricărei tranzacții dacă aceasta are, individual sau într-o serie de tranzacții încheiate, o valoare mai mare de 10% din valoarea activelor nete ale întreprinderii publice sau mai mare de 10% din cifra de afaceri a întreprinderii publice potrivit ultimelor situații financiare auditate, cu administratorii ori directorii sau, după caz, cu membrii consiliului de supraveghere ori ai directoratului, cu angajații, cu acționarii care dețin controlul asupra societății sau cu o societate controlată de aceștia.

Obligația de convocare revine consiliului de administrație sau consiliului de supraveghere și în cazul tranzacțiilor încheiate cu soțul sau soția, rudele ori afini până la gradul IV inclusiv ai persoanelor prevăzute la alin. (1).

5.3. PROFESIONALISM, COLABORARE ȘI RESPECT RECIPROC

Fiecare angajat își desfășoară activitatea cu profesionalismul cerut de natura sarcinilor și funcțiilor exercitate și depune toate eforturile pentru realizarea obiectivelor atribuite sarcinilor sale.

Fiecare angajat trebuie să îndeplinească cu conștiinciozitate activitățile, cu spirit analitic și să se adapteze la cerințe.

Activitatea desfașurată de **SN AIT-TV** presupune colaborarea angajaților acestuia, în spirit de colegialitate și respect reciproc, în scopul creării și întreținerii unui climat favorabil, a unor relații armonioase, echilibrate și raționale.

În cadrul **SN AIT-TV** este absolut necesară colaborarea reciprocă între persoanele implicate în orice activitate sau proces. Calitatea și eficiența organizării societății și reputația **SN AIT-TV** sunt determinate în mare măsură de comportamentul fiecărui angajat, care va contribui astfel la protejarea acestor valori.

Exprimarea acestei valori include:

- Promovăm corectitudinea, colegialitatea, amabilitatea și toleranța;
- Promovăm valoarea și demnitatea umană precum și relațiile profesionale bazate pe respect și cooperare;
- Urmărим să fim parteneri egali, în atingerea scopului nostru comun; ceea ce putem crea împreună este mai mult decât ceea ce putem crea singuri;
- Suntem conștienți că modul în care transmitem un mesaj, e la fel de important ca și conținutul mesajului pe care îl transmitem;
- Respectăm dreptul altora de a își exprima opiniile, chiar dacă acestea diferă de ale noastre;
- Prețuim diversitatea forței noastre de muncă;
- Apreciem unicitatea contribuțiilor angajaților noștri indiferent de funcția și poziția pe care aceștia o au în societate;
- Recunoaștem faptul că fiecare funcție, indiferent de titlul ei, este esențială pentru performanța societății noastre.

Respectarea principiului colegialității implică urmatoarele obligații ale angajaților **SN AIT-TV**:

- respectul datorat fiecarui angajat al **SN AIT-TV**. Încălcarea acestei obligații de către o persoană nu conferă celui lezat dreptul de a adopta o conduită similară;
- suplinirea colegială, acordarea de sprijin în activitatea desfașurată, cooperarea cu buna credință în cadrul proiectelor ce implică participarea mai multor persoane;
- respectarea mutuală a diferențelor de ordin lingvistic, religios și social existente între angajații **SN AIT-TV**;
- manifestarea înțelegerii, respectului și sprijinului pentru persoane cu nevoi speciale;
- confidențialitatea în privința datelor și informațiilor transmise de un angajat al **SN AIT-TV** către un alt angajat, cu titlu privat.

5.4. RESPONSABILITATE

Expresia acestei valori include:

- Prețuim curajul, îi respectăm pe aceia care fac ceea ce trebuie facut.
- Încurajăm exprimarea liberă a angajaților, îi vom asculta pe aceia care au temeri sau sugestii de exprimat.
- Vom semnala abaterile comportamentale pe care le observăm.

- În societatea noastră nu vor fi niciodată tolerate: discriminarea, favoritismul și măsurile represive.
- Trebuie ca toți angajații indiferent de funcția și poziția pe care o au în societate să își asume întreaga răspundere pentru deciziile pe care le iau în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu și pentru consecințele acestor decizii, oricare ar fi acestea.

5.5. DEMNITATE ȘI TRATAMENT EGAL

Toate ființele umane se nasc libere și egale în demnitate și în drepturi. Ele sunt înzestrate cu rațiune și conștiință și trebuie să se compore unele față de altele, în spiritul fraternității.

Prin respectarea acestei valori se înțelege luarea în considerare a capacitaților, nevoilor și aspirațiilor diferite ale tuturor persoanelor indiferent de:

- sex,
- rasă sau origine etnică,
- religie și credință,
- dizabilități,
- orientare sexuală,
- vârstă și
- tratamentul egal al acestora

SN AIT-TV, recunoaște și respectă drepturile, demnitatea, viața privată și personalitatea oricărui individ.

Toți angajații **SN AIT-TV** trebuie să respecte deminitatea în mod reciproc, garantându-se manifestarea personalității într-un climat liber de orice formă de harțuire, exploatare, amenințare sau intimidare.

Toți angajații **SN AIT-TV** trebuie să manifeste tolerantă față de diferențele dintre oameni, opinii, credințe, convingeri și preferințe intelectuale.

Exprimarea acestei valori include expresia:

"Nici o discriminare nu este tolerată"

5.6. CINSTEA SI SPIRITUL CIVIC

Civismul, luarea de poziție, implicarea comunitară, aduce în schimb respectul față de cetățean, față de credință, valorile, morala acestuia, în cele din urmă față de identitatea sa națională și locală.

Exprimarea acestei valori include:

- Creăm și dezvoltăm un spirit civic pozitiv, în interiorul comunității din care facem parte și respectăm toate legile și regulamentele acesteia.
- Înțelegem faptul că suntem o parte a unei comunități largi, de pe urma căreia beneficiem și în schimb, suntem datori să promovăm și să dezvoltăm, în mod necesar colaborarea cu aceasta.
- Susținem dezvoltarea ecologică a aeroportului nostru, precum și sănătatea mediului înconjurător al regiunii din care facem parte, prin direcționarea resurselor noastre spre o dezvoltare sustenabilă pentru generația actuală și cele viitoare.
- Suntem conștienți de faptul că reprezentăm **SN AIT-TV** și comunitatea Timișoara în orice împrejurare legată de exercitarea sarcinilor și atribuțiilor de serviciu.

6. PREVEDERILE CODULUI (STANDARDE COMPORTAMENTALE)

Prevederile Codului Etic se referă la abordări, atitudini și practici comportamentale aferente unui numar de nouă domenii, funcțiuni și responsabilități cheie, care sunt necesare pentru crearea și menținerea unui climat profesional etic.

Pe lângă faptul că sunt esențiale pentru mediul de lucru, aceste prevederi identifică zonele (domeniile) de importanță critica pentru activitatea **SN AIT-TV** și subliniază acele funcțiuni care pot avea conotații etice în exercitarea lor. Aceste valori declarate ale funcțiunilor și responsabilităților noastre cotidiene generează practic scopul și intenția cu care ne angajăm în acțiuni. Acestea nu se doresc a fi reguli exhaustive, ci vin ca o completare la regulamentele și procedurile existente.

6.1. MANAGEMENTUL DESCHIS (ADMINISTRAREA)

Este responsabilitatea noastră să acționăm într-un mod profesional etic și responsabil față de clienții noștri, astfel încât să câștigăm și să păstrăm încrederea acestora.

Recunoaștem și respectăm dreptul de acces la toate informațiile de interes public legate de activitatea societății noastre.

Suntem de acord să acționăm și să cooperăm în privința relațiilor cu colegii, chiriași, clienții, vecinii și pasagerii noștri într-un mod care recunoaște și promovează valorile transparenței, deschiderii și sincerității constructive.

6.2. CONCENTRAREA ASUPRA EXCELENȚEI

Exelența la locul de munca, necesită un angajament al fiecarui participant și angajat în vederea atingerii și menținerii celui mai înalt potențial profesional. Este vorba de mentalitatea de a dori să fi cel mai bun în domeniul tau de activitate pentru binele major al organizației.

Concentrarea asupra excelenței înseamnă să facem un efort conștient în direcția aplicării celor mai înalte standarde în activitatea noastră zilnică, atât în ceea ce privește felul în care gândim problemele profesionale cât și referitor la modul de identificare a soluțiilor la aceste probleme. Ne impunem să examinam critic propriile acțiuni astfel încat să ne asigurăm că regasim în ele valorile stabilite pentru organizația noastră.

Aceasta concentrare asupra excelenței va fi definitorie în privința evaluării succesului activității noastre. Vom căuta să furnizăm clienților noștri servicii superioare calitativ și să ne achităm de sarcini cu promptitudine. Vom comunica având o atitudine deschisă și demonstrând respect față de toți colegii noștri. Ne vom achita de sarcinile și atribuțiile care ne revin având o atitudine pozitivă și demonstrând onestitate, chibzuință și eficiență. Vom acționa cu integritate și vom fi sinceri și loiali nu doar față de noi înșine ci și față de colegi, chiriași, pasageri și toți cei cu care intram în contact în cadrul **SN AIT-TV**.

6.3. CONFORMAREA CU REGULILE SI REGULAMENTELE EXISTENTE

Înțelegem faptul că respectarea legilor și regulamentelor, este baza fundamentală a funcționării societății noastre.

Angajamentul nostru pentru sănătatea, siguranța și condițiile de mediu, oferite pasagerilor, angajaților și chiriașilor **SN AIT-TV**, se bazează pe cunoasterea și respectarea actualelor politici, proceduri și regulamente.

Suștinem respectarea tuturor politicilor, procedurilor și regulamentelor care reglementează activitățile din cadrul **SN AIT-TV**. Ne angajăm să luăm decizii responsabile în cazurile în care prevederile acestora pot fi neclare.

Va exista o continuă preocupare pentru activitatea de instruire și reinstruire a angajaților noștri în privința cunoașterii și respectării normelor legale și a procedurilor și regulamentelor care reglementează activitatele **SN AIT-TV**.

6.4. CONFLICTUL DE INTERESE

Un conflict de interes apare atunci când, interesele personale prevalează în fața sarcinilor noastre de serviciu sau se interferează cu acestea, devenind astfel contrare valorilor societății noastre.

Nu vom lua decizii care să confere un avantaj unui angajat sau partener față de altul.

TIPURI DE CONFLICTE DE INTERESE:

Conflictul de interes poate fi de mai multe tipuri:

- Conflict de interes potențial în situația în care un salariat/membru în consiliu de administrație are interese personale de natură să producă un conflict de interes dacă ar trebui luată o decizie publică.

- Conflict de interes actual apare în momentul în care salariatul/membrul în consiliu de administrație este pus în situația de a lua o decizie care l-ar avantaja sau care ar avantaja un apropiat de-al său sau un partener de afaceri.

- Conflict de interes consumat este în situația în care salariatul/membrul în consiliu de administrație participă la luarea deciziei cu privire la care are un interes personal, încălcând prevederile legale.

Așteptările publicului privind conduită pe care salariatul/membrul în consiliu de administrație trebuie să o aibă variază în funcție de tipul concret de conflict de interes existent la un anumit moment. Dacă, în cazul conflictului de interes potențial, conduită cerută este mai degrabă pe exercitarea în mod transparent și echidistant a atribuțiilor sale, în cazul conflictului de interes actual, oficialul trebuie să se abțină de la luarea oricăror decizii, informându-și superiorul ierarhic despre situația apărută. Conflictele de interes consumat apar în cazul în care nu s-a abtinut de la luarea unei decizii în ipoteza unui conflict de interes actual și implică latura sancționatorii a reglementării.

Conflictul de interes în Codul Penal:

Articolul 301 din Codul Penal al României stabilește că funcționarii publici nu pot lua parte la luarea unei decizii dacă aceasta aduce un folos patrimonial pentru:

- propria persoană;
- soțul său, o rudă ori un afín până la gradul II inclusiv;
- o persoană cu care s-a aflat în raporturi comerciale ori de muncă în ultimii 5 ani sau din partea căreia a beneficiat ori beneficiază de servicii sau foloase de orice natură.

Conform art. 175 alin. (1) din Codul Penal, funcționarul public este definit ca orice persoană care exercită permanent sau temporar, cu orice titlu, indiferent cum a fost investită, o însărcinare de orice natură, retribuită sau nu, în serviciul unei unități dintre cele la care^se referă art. 176, respectiv autoritățile publice, instituțiile publice, instituțiile sau alte persoane junaice de interes public, administrarea, folosirea sau exploatarea bunurilor proprietate publică, serviciile de interes public, precum și bunurile de orice fel care, potrivit legii, sunt de interes public.

Prin funcționar se înțelege persoana menționată în alin. (1), precum și orice salariat care exercită o însărcinare în serviciul unei alte persoane juridice decât cele prevăzute în acel alineat.

Fapta funcționarului public care, în exercițiul atribuțiilor de serviciu, îndeplinește un ori participă la luarea unei decizii prin care s-a realizat, direct sau indirect, un folos

patrimonial pentru aceste categorii, se pedepsește cu închisoare de la un an la 5 ani și interzicerea dreptului de a ocupa o funcție publică.

Acțiunile noastre profesionale, din poziția postului în care suntem angajați, nu trebuie să fie condiționate sau să se finalizeze prin obținerea pentru noi a unor avantaje materiale, financiare sau de altă natură. Nu trebuie să folosim niciodată, sau să permitem altora să folosească, timpul angajaților, echipamentele, datele și informațiile sau bunurile societății noastre în scopul obținerii de câștiguri sau avantaje personale.

6.5. CONTROLUL (MONITORIZAREA)

Funcția de control/monitorizare (care se exercită de către manageri, supraveghetori și alți angajați cu funcții de conducere), este determinantă pentru reușita și soliditatea activităților desfașurate în cadrul **SN AIT-TV**. Înalta productivitate, nivelul moral ridicat și eficiența activității, sunt consecințele existenței unui mediu profesional corect, deschis și oferant. Angajații trebuie să fie încurajati să aducă problemele etice cu care se confruntă în atenția șefilor lor, iar acestia, la rândul lor, trebuie să facă din luarea deciziilor în mod etic, o practică comportamentală permanentă.

Este extrem de important ca toți angajații cu funcții de conducere, să se comporte în mod responsabil, astfel încât ei să demonstreze în exercitarea funcției de control / monitorizare standarde care să cuprindă:

- Realizarea conștientizării și implementarea valorilor **SN AIT-TV** în comportamentul lor și al subordonaților lor,
- Stabilirea de mijloace eficace de comunicare cu subordonații,
- Demonstrarea experienței în privința postului ocupat,
- Exercitarea funcției de consiliere față de subordonați,
- Încurajarea perfecționării profesionale și personale,
- Promovarea siguranței la locul de muncă,
- Asigurarea economisirii și folosirii judicioase a resurselor,
- Implementarea regulilor și regulamentelor,
- Interzicerea oricărei forme de favoritism, discriminare sau măsuri represive.

Un mediu profesional caracterizat prin deschidere, colegialitate și respect reciproc trebuie să greveze relația dintre șefi și subordonați.

Persoanele cu funcții de conducere sunt datoare să transmită subordonaților informații pertinente, exacte și în timp util, într-o atmosferă de lucru marcată de colaborare.

Asemenea informații se pot referi la: schimbarea priorităților sarcinilor de serviciu, proiecte, evenimente curente precum și diseminarea de regulamente și proceduri noi și/sau modificări ale celor existente.

6.6. ACHIZITIONAREA SI CONTRACTAREA

Angajații care activează în domeniul achizițiilor și contractărilor, vor acționa pentru menținerea acestor procese în sfera integrității, evitând orice influență și fiind permanent preocupați de promovarea principiilor corectitudinii, obiectivității și transparentei.

Deciziile contractuale luate în cadrul **SN AIT-TV** trebuie să urmărească realizarea echilibrului între pret, calitate și promptitudine. Suntem de acord să nu acționăm direct sau indirect în folosul propriului avantage material atunci când suntem implicați în procesele de achiziții publice sau ne exercităm calitatea de reprezentanți ai autorității contractante.

Nu vom divulga informații confidențiale pe care le deținem sau care ne sunt accesibile în cursul activității de participare la procedurile de achiziții și contractări și nu vom

folosi asemenea informații pentru speculații sau câștiguri personale. În plus, vom menține standardele de excelенă atunci când vom pregăti, verifica, analiza și redacta documente cu caracter comercial.

Vom urmări obținerea de informații exacte și complete și vom efectua analize obiective pentru a fi în măsura să luăm decizii benefice societății noastre.

6.7. DOTARILE TEHNICE UTILIZATE ÎN COMUNICAȚII

Dotarea cu aparate și dispozitive tehnice de comunicare, este destinată realizării a trei funcții principale ale organizației:

- Funcția de comunicare rapidă și eficientă a informațiilor,
- Funcția de control managerial intern,
- Funcția de securitate.

Utilizarea în cadrul **SN AIT-TV** a imprimantelor, computerelor, aparatelor telefonice fixe, faxurilor, scanerelor precum și telefoanelor mobile se face astfel încât să fie satisfacute cerințele mediului de lucru pentru creșterea eficienței în activitatea noastră cotidiană.

Toate aceste dotări încredințate uzului angajaților constituie proprietatea **SN AIT-TV** și cu excepția situațiilor descrise mai jos, vor fi folosite exclusiv pentru îndeplinirea sarcinilor de serviciu.

În timpul programului de lucru, pot apărea situații în care să fie necesară contactarea telefonică a unei persoane din exterior (familie, prieteni etc), sau pentru rezolvarea unei probleme extraprofesionale urgente. În cazul apariției unei asemenea situații, angajatii trebuie să limiteze la minimum durata con vorbirilor efectuate și fară ca prin aceasta să fie afectată negativ calitatea muncii depuse.

În același timp, angajații vor fi conștienți de faptul că există posibilitatea imputării costurilor generate de exercitarea abuziva a facilității mai sus menționate.

6.8. INTOCMIREA EXACTĂ SI COMPLETA A LUCRARILOR SCRISE

Responsabilitatile manageriale în cadrul **SN AIT-TV** sunt extrem de diverse datorita numarului mare de reglementari, multitudinii clientilor și impactului pe care activitatea noastră îl are asupra functiunilor de transport și comert ale economiei nationale.

Angajatii au datoria să furnizeze în scris și verbal informații obiective, complete și exacte, informații care să contribuie la definirea/perfectionarea celor mai eficiente și cuprizatoare regulamente și proceduri interne.

Informațiile din cuprinsul documentelor redactate vor fi echilibrate și foarte documentate astfel încât pe baza acestora să poată fi luate cele mai eficiente și corecte decizii. În acest context, vom recomanda întotdeauna cele mai potrivite opțiuni și vom fi mereu dispuși și pregătiți să oferim toate explicațiile necesare cu privire la motivele pentru care am ales și formulat recomandările noastre.

6.9. CONFIDENTIALITATEA SI RESPONSABILITATEA PĂSTRĂRII SECRETELOR DE SERVICIU

Toți angajații sunt datori să pastreze informațiile și secretele de serviciu pe care le detin indiferent dacă acestea au sau nu legatura cu atribuțiile lor. Aceasta obligație își păstrează valabilitatea și după închiderea relației dintre angajat și societate.

7. ETICA ÎN PROCESUL DECIZIONAL

Luarea deciziilor este o componentă esențială a activității profesionale a fiecarui angajat al **SN AIT-TV** indiferent de faptul că are sau nu o funcție managerială în societate

întrucât nimeni nu are prin specificul activității sale funcții și roluri de exclusivă execuție. Frecvența luării deciziilor și impactul lor este firesc direct proporțională cu nivelul funcției de conducere ocupate.

Decizia etică este procesul (și abilitatea) de a explora toate aspectele legate de alegerea între mai multe acțiuni posibile, în funcție de valorile morale recunoscute ale organizației, și apoi de a căntări aceste opțiuni și a recomanda un anume curs al acțiunii. De modul în care se iau și se comunică deciziile, depinde în mare măsură rezultatul și eficiența muncii fiecarui angajat. În cazul în care există indoieli sau neclarități în privința caracterului etic al unei decizii sau se întampină unele dificultăți în ceea ce privește luarea ei, iata câteva întrebări și linii directoare care pot să fie de ajutor:

1. Care sunt aspectele relevante ale situației existente ?
2. Care sunt variantele alternative ?
3. Ar afecta decizia în mod pozitiv sau negativ un angajat al societății față de altul ?
4. Decizia care trebuie luată este în concordanță cu valorile **SN AIT-TV** ?
5. Poate genera luarea acestei decizii un conflict de interes ?
6. Care sunt pe termen scurt și pe termen lung consecințele deciziei ?

În cazul în care nu se reușește nici în acest fel clarificarea caracterului etic al deciziei care se intenționeaza a fi luată, angajatului respectiv îi este recomandat, să se adreseze șefului ierarhic superior sau comisiei de etică solicitând sprijinul.

8. COMISIA DE ETICĂ S.N. AEROPORTUL INTERNATIONAL TIMIȘOARA – TRAIAN VUIA S.A.

8.1. Generalități

Comisia de etică a **SN AIT-TV**, este organul însarcinat cu supravegherea aplicării dispozițiilor prezentului cod, analiză și soluționare a abaterilor de la principiile etice, în general și în special, de la cele 6 valori pe care ni le-am asumat prin prezentul cod.

8.2. Constituirea și atribuțiile comisiei de etică

- 8.2.1. Comisia se numește prin decizie de către Directorul General al **SN AIT-TV**.
- 8.2.2. Membrii comisiei de etică a **SN AIT-TV** sunt persoane cu prestigiu profesional și autoritate morală.
- 8.2.3. Comisia de etică este compusa din 6 membri: 1 președinte fără drept de vot și alți 5 membri.
- 8.2.4. Durata mandatului membrilor acestei comisii este de 4 ani.
- 8.2.5. Comisia de etică își alege, cu majoritate de voturi, un președinte pe toată durata mandatului.
- 8.2.6. Comisia de etică a **SN AIT-TV** are următoarele atribuții:
  - ✓ Analizează și soluționează abaterile la etică pe baza sesizărilor sau prin autosenzare, conform dispozițiilor prezentului Cod. În cazul abaterilor care vizează savârșirea de infracțiuni și contravenții, comisia suspendă luarea unei decizii pana la pronunțarea unei hotărâri judecatorești definitive și irevocabile.
  - ✓ Realizează anual un raport referitor la situația respectării eticii, raport care se prezintă Directorului General și Consiliului de Administrație al **SN AIT-TV**, constituind un document public.
  - ✓ Contribuie la elaborarea, respectiv la completarea și actualizarea Codului Etic.

8.3. Funcționarea Comisiei de etică

- 8.3.1. Sesizarea Comisiei de etică se face în scris de către orice persoană, fizică sau juridică, din **SN AIT-TV** sau din afara acestuia. Comisia de etică pastrează confidențială identitatea autorului sesizării.
- 8.3.2. În urma unei sesizări Comisia de etică a **SN AIT-TV** demarează procedurile de verificare și analizare a sesizării primite. Comisia răspunde autorului sesizării în termen de 30 de zile de la primirea sesizării și îi comunică acestuia rezultatul procedurilor, după încheierea acestora.
- 8.3.3. Comisia de etică a **SN AIT-TV** se poate sesiza și din oficiu.
- 8.3.4. Sesizarea va cuprinde datele de identificare ale persoanei care face sesizarea, ale persoanei care se face vinovată de încalcarea eticii și faptele imputate acesteia.
- 8.3.5. Sesizările și autosesizările comisiei se înregistrează la registratura **SN AIT-TV**.
- 8.3.6. Comisia de etică a **SN AIT-TV** nu ia în considerare sesizările anonime.
- 8.3.7. Orice persoană cu funcție de conducere din **SN AIT-TV** care primește o sesizare, care nu este anonimă, privind încălcarea regulilor de etică are obligația de a o înregistra la registratura **SN AIT-TV** și de a o înainta Comisiei de etică spre analiză și soluționare în termen de maxim 2 zile de la primirea ei.
- 8.3.8. În termen de cel mult 5 de zile de la data înregistrării sesizării, președintele Comisiei de etică va convoca ședința de analiză a sesizării.
- 8.3.9. Comisia de etică a **SN AIT-TV** convoacă pentru audiere atât persoana fizică sau reprezentantul persoanei juridice ori al entității care a formulat sesizarea, cât și persoana împotriva căreia s-a formulat sesizarea.
- 8.3.10. Dreptul la apărare al persoanei împotriva căreia s-a făcut sesizarea este garantat. Acest drept se poate manifesta atât verbal, cât și în scris.
- 8.3.11. La cererea părții interesate sau din oficiu, Comisia de etică a **SN AIT-TV** poate decide să convoace pentru audiere orice persoană care deține informații necesare soluționării speței. Identitatea persoanelor va fi păstrată confidențială la cererea acestora. Convocarea se va face cu minimum 3 zile înainte de data stabilită pentru audiere.
- 8.3.12. Audierile au loc în ședințe care nu sunt publice, iar membrii comisiei sunt obligați să păstreze secretul audierilor și deliberărilor până la redactarea hotărârii.
- 8.3.13. După administrarea tuturor probelor, Comisia de etică a **SN AIT-TV** va trece la deliberări.
- 8.3.14. Hotărârile Comisiei de etică și deontologie profesională se adoptă cu majoritatea simplă a numărului de voturi exprimate.
- 8.3.15. Votul membrilor comisiei este universal, direct, egal, secret și liber exprimat.
- 8.3.16. Hotărârile Comisiei de etică trebuie să fie avizate de consilierul juridic al **SN AIT-TV** din punct de vedere al legalității.
- 8.3.17. În procesul de deliberare, Comisia de etică a **SN AIT-TV**, poate respinge o sesizare ca fiind nefondată sau o poate admite.
- 8.3.18. Dacă admite sesizarea, Comisia de etică a **SN AIT-TV** va propune în scris Conducerii **SN AIT-TV** aplicarea uneia sau mai multora dintre sancțiunile disciplinare prevăzute de reglementările în vigoare.
- 8.3.19. Hotărârile Comisiei de etică se comunică prin orice mijloc de comunicare ce asigură dovada comunicării sau prin poștă, cu confirmare de primire, atât persoanei care a formulat sesizarea, cât și persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea.

8.3.20. Sanctiunile stabilite de conducerea **SN AIT-TV** în urma eventualelor propuneri formulate de catre Comisia de etică a **SN AIT-TV** sunt puse în aplicare, în termen de cel mult 5 de zile de la data stabilirii lor.

8.3.21. Dreptul persoanei sancționate disciplinar pentru încălcarea eticii de a se adresa instanței judecătorești este garantat.

9. Dispozitii finale

Răspunderea pentru respectarea dispozițiilor prezentului Cod revine fiecărui angajat al S.N. Aeroportul Internațional Timișoara–Traian Vuia S.A.

Statutul de angajat al **SN AIT-TV** impune fiecărui angajat asumarea răspunderii pentru neândeplinirea și/sau indeplinirea necorespunzătoare a obligațiilor care îi revin.

Comisia de etică a **SN AIT-TV** este obligată să analizeze și să soluționeze sesizările cu privire la încălcările prezentului Cod.

Răspunderea juridică pentru hotărârile și activitatea comisiei de etică revine S.N. Aeroportul Internațional Timișoara–Traian Vuia S.A.

Prezentul Cod, intră în vigoare la data aprobării sale de catre Directorul General al S.N. Aeroportul Internațional Timișoara–Traian Vuia S.A.

Prezentul Cod Etic i se asociază complementar, prevederile celorlalte coduri profesionale aferente profesiilor salariatilor care își desfășoară activitatea în aceste domenii:

- Juridic,
- Control financiar preventiv;
- Relații cu publicul;
- Achiziții, s.a.

Astfel, dispozițiile prezentului cod se completează cu prevederile *Codului deontologic al consilierului juridic*, adoptat de către Congresul U.C.C.J.R. în data de 24/07/2004, cu prevederile *Codului privind conduită etică a auditorului intern* aprobat prin Ordinul nr. 252 din 3 februarie 2004, precum și cu alte dispoziții legale în vigoare.

Evaluarea activității directorilor sau directoratului, după caz, se face anual de către consiliul de administrație sau supraveghere și vizează atât execuția contractului de mandat, cât și a componentei de management a planului de administrare. Raportul de evaluare se publică pe pagina de internet a autorității publice tutelare, la data de 31 mai a anului următor celui pentru care se efectuează evaluarea. Datele care conform legii au caracter confidențial sau secret sunt exceptate de la publicare.

Consiliul de administrație adoptă, în termen de 90 de zile de la data numirii, un cod de etică, care se publică, prin grija președintelui consiliului de administrație sau supraveghere, pe pagina proprie de internet a societății și se revizuește anual, dacă este cazul, cu avizul auditorului intern, fiind republicat la data de 31 mai a anului în curs.

Prezentul cod etic a fost adoptat de Consiliul de Administrazione prin Decizia nr. 13/14.11.2019, pct.2
